

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
مخاطرات انسانی	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■

اهداف: آموزش دانشجویان در باره انواع حوادث، رویدادها و مخاطراتی که ماهیت و منشا انسانی، سیاسی و ژئوپلیتیکی دارند که به نوعی متاثر از خصیصه ها و مقتضیات مکانی - فضایی بوده و یا عناصر فرایندهای فضایی را تحت تاثیر قرار می دهند.

سرفصل ها:

- ۱- تبیین و تشریح مفاهیم پایه نظیر امنیت، ثبات، پایداری، تهدید، صلح، توسعه و ...
- ۲- تبیین مفهوم فضای جغرافیایی، سیستم فضایی، تعادل و عدم تعادل فضایی، بنیادهای زیستی و منابع، تعادل و عدم تعادل اکولوژیکی، محدودیت منابع و توسعه تهدیدات و مخاطرات انسانی و ژئوپلیتیکی.
- ۳- انواع فضاها و سیستم های فضایی (سکونتگاهی، شبکه ای، ساختی، اکولوژیکی، جریانی، انسانی و ...).
- ۴- جرائم، آسیبها و ناهنجاریهای اجتماعی و فضایی با تاکید بر محیطهای شهری.
- ۵- تعادل و عدم تعادل اجتماعی، ساختها و طبقات اجتماعی، روابط طبقاتی، گروههای قومی و اکولوژیکی.
- ۶- حقوق شهروندی، نقش سیاسی انسان جغرافیایی و روابط جامعه مدنی با حکومت.
- ۷- تهدیدات و مبانی جغرافیایی و مکانی - فضایی بروز بی ثباتی و عدم تعادل سیاسی - اجتماعی (انواع تهدید - سرچشمه های تهدید - انواع جنگ).
- ۸- انواع کشمکش ها و منازعات اجتماعی و سیاسی (جدایی گزینی اجتماعی - فضایی، رقابت های مکانی، فرایندهای مدنی، استیفای حقوق، درگیریهای آرام و کم فشار، مجادلات لفظی، درگیریهای فیزیکی و تعرضات غیر سیستماتیک، درگیریهای تمام عیار).
- ۹- الگوهای منازعه شهروندان و گروههای اجتماعی با حکومت (مبارزه مدنی، شورش اجتماعی، تخریب، جنگ چریکی و مسلحانه، ترور، انقلاب و ...).
- ۱۰- الگوهای منازعه دولتها و حکومتها (بحران سیاسی، اعمال فشار و تهدید، جنگ و مداخله نظامی، ...).
- ۱۱- پیامدهای فضائی - جغرافیایی منازعات (مهاجرت، آوارگی، ناامنی، توسعه نیافتگی، تخریب زیربناها، فقر، قاچاق، توسعه بحران، نابرابری فضایی و جغرافیایی و ...).

منابع:

- ۱- شکویی، حسین (۱۳۶۵)، جغرافیای اجتماعی شهرها، اکولوژی اجتماعی شهر، تهران: جهاد دانشگاهی
- ۲- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۵)، اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک، مشهد: انتشارات پاپلی.
- ۳- تهامی، سید مجتبی (۱۳۸۴)، امنیت ملی، دکتترین، سیاستهای دفاعی و امنیتی (جلد ۱)، تهران: نشر آجا
- ۴- جانستون، آر. جی و دیگران (۱۳۸۳)، جغرافیاهای تحول جهانی. ترجمه نسرين نوریان، تهران: دوره عالی جنگ.
- 5- Seitz, John L. (2002). Global Issues. Oxford-UK: Blackwell publishing
- 6- UN-Habitat. (2007). Enhancing Urban safety and security. London: Earth scan
- 7- Journal of Disasters, London: Blackwell publishing
- 8- Bennett, R. & Estall, R. (1994). Global change and challenge. London: Routledge
- 9- Ahmed, S. Haroon. (1991). Contemporary conflicts. Karachi: Ahbab Printers